

RAN-2408000603030001
S. Y. B. Com (Sem. - III) Examination November - 2025
MDC - Advanced Accounting and Auditing Paper - I
[Total Marks: 50
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
Figures to the right indicate full marks of the question
- (3) પ્રશ્ન નંબર - 1 અને પ્રશ્ન નંબર - 6 ફરજિયાત છે.
Question number 1 & Question number 6 are compulsory.
- (4) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગ રૂપે દર્શાવો.
Show the necessary calculation as a part of the answer.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature
પ્ર. 1 કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(10)

- 1) નીચેના ઉદ્યોગો માટે પડતરની યોગ્ય પદ્ધતિ જણાવો.
 1. ઈંટ બનાવવાનો ઉદ્યોગ
 2. ગેરેજનો ધંધો
 3. હાર્ડવેર બનાવવાનો ઉદ્યોગ (જેવા કે સ્ક્રુ, નટ વગેરે)
 4. રેડીયો અને ટીવી ઉદ્યોગ
- 2) આર્થિક વરદી જથ્થો = 400 એકમો, દરેક વરદી મુકવાનો ખર્ચ રૂ. 200, વાર્ષિક વલન ખર્ચ 10%, અને એકમ દીઠ કિંમત રૂ. 260, હોય તો માલ સામાનનો વાર્ષિક વપરાશ શોધો.
- 3) એક કારખાનાના માસિક ઉત્પાદન ખર્ચા રૂ. 2,16,000 છે. દરરોજના 8 કલાક મુજબ 30 કામદારો મહિનાના 25 દિવસ કામ કરે છે તો મજૂર કલાક દર શોધો.
- 4) ડેઝી એક કામ 40 કલાકના બદલે 32 કલાકમાં પૂર્ણ કરે છે. કલાકનો વેતન દર રૂ. 60 છે તો રોવેન યોજના મુજબ શું વેતન મળશે?
- 5) એક કારખાનાના પ્રત્યક્ષ ખર્ચા રૂ. 9000, પ્રત્યક્ષ માલ સામાન રૂ. 1,08,000, પ્રત્યક્ષ મજૂરી રૂ. 39,600 અને ઉત્પાદનના પરોક્ષ ખર્ચા રૂ. 59,400 છે, તો તેની રૂપાંતર પડતર કેટલી હશે?
- 6) લઘુત્તમ સપાટીનું સૂત્ર આપો.
- 7) ફાળવણીનો આધાર દર્શાવો.
 1. ઘસારો
 2. મોટીવ પાવર
 3. કામદાર રાજ્ય વીમા યોજનામાં ફાળો
 4. પ્રોવિડન્ટ ફંડ

પ્ર. 2 (અ) ગણતરી કરો
(7)

- 1) આર્થિક વરદી જથ્થો
- 2) લઘુત્તમ સપાટી
- 3) ભય સપાટી
- 4) સલામતી જથ્થો

ગુરુત્તમ સપાટી = 9,000 એકમો
 ઓછામાં ઓછો અઠવાડિક વપરાશ = 540 એકમો
 સરેરાશ અઠવાડિક વપરાશ = 900 એકમો
 માલ મેળવતા લાગતો ઓછામાં ઓછો સમય = 2 અઠવાડિયા
 તાત્કાલિક માલ મેળવતા લાગતો વધુમાં વધુ સમય = 3 દિવસ
 આર્થિક વરદી જથ્થો પુનઃવર્દી સપાટીના 1/3 ભાગ જેટલો છે. કારખાનામાં અઠવાડિયાના છ દિવસ કામકાજ ચાલે છે.

(બ) જાસ્મીન લિમિટેડની જૂન 2023ની નીચેની માહિતીના આધારે મજૂર ફેરબદલી દર શોધો. (7)

- 1) પુનઃ સ્થાપનાના આધારે
- 2) ત્યાગ પદ્ધતિના આધારે
- 3) મિશ્ર પદ્ધતિથી

જૂનની શરૂની સંખ્યા = 16,200
 રાજનામું આપી છૂટા થયેલા કામદારો = 1,080
 નિવૃત્ત થયેલા કામદારો = 2,160
 જૂનના અંતે સંખ્યા = 19,800
 બરતરફ થયેલા કામદારો = 1,800
 નવા નિમાયેલા કામદારો = 2,520
 નવા નિમાયેલા પૈકી 40% કામદારો વિસ્તરણ યોજના હેઠળ નિમાયેલા છે.

અથવા

પ્ર. 2 મેરીગોલ્ડ લિમિટેડ એ 2024ના વર્ષમાં 2,000 સ્માર્ટ વોચ બનાવી અને વેચી. તેની 2024ના વર્ષના વેપાર અને નફા-નુકસાન ખાતાની વિગતો નીચે મુજબ છે. (14)

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
માલસામગ્રીની પડતર	3,20,000	વેચાણ	16,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	4,80,000		
ઉત્પાદન ખર્ચ	2,00,000		
કાચો નફો-આગળ લઈ ગયા	6,00,000		
	16,00,000		16,00,000
સંચાલન અને સ્ટાફનો પગાર	2,40,000	કાચો નફો-આગળ લાવ્યા	6,00,000
ભાડું, વેરા અને વીમો	40,000		
સામાન્ય ખર્ચા	80,000		
વેચાણ ખર્ચા	1,20,000		
ચોખ્ખો નફો	1,20,000		
	6,00,000		6,00,000

2025નાં વર્ષ માટે નીચે મુજબ અંદાજ કાઢવામાં આવ્યો છે.

- 1) ઉત્પાદન અને વેચાણ 2,400 સ્માર્ટ વોચનું થશે.
- 2) માલસામાનના ભાવમાં 20% વધારો થશે.
- 3) મજૂરીનો દર 5% વધશે.
- 4) ઉત્પાદન ખર્ચમાં માલસામાન અને મજૂરીના સંયુક્ત ખર્ચના પ્રમાણમાં વધારો થશે.
- 5) એકમ દીઠ વેચાણ ખર્ચમાં ફેરફાર થશે નહીં.

6) બીજા ખર્ચમાં ઉત્પાદનના વધારાની અસર થશે નહીં.

2025માં ઉત્પાદિત થનારી સ્માર્ટ વોચ કયા ભાવે વેચવી જોઈએ તે દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો જેથી વેચાણ કિંમત પર 10% નફો મેળવી શકાય.

પ્ર. 3 નીચેની માહિતી પરથી યંત્ર 'N' ના યાંત્રિક ક્લાક દરની ગણતરી કરો. (14)

- 1) યંત્રની કિંમત રૂ. 5,12,500, ઉપયોગી આયુષ્ય 10 વર્ષ, ભંગાર કિંમત રૂ. 25,000, ગોઠવણી ખર્ચ રૂ. 12,500
- 2) યંત્ર 'N' ના કામદાર કલ્યાણ ખર્ચ માસિક = રૂ. 250
- 3) યંત્ર 'N' નો પાવર વપરાશ વાર્ષિક રૂ. 50,000
- 4) યંત્ર 'N' નું વીમા પ્રીમિયમ 3%
- 5) બે કામદારોને મજૂરી, 4 યંત્રો માટે, દરેકને માસિક રૂ. 6,000
- 6) ભાડા ખરીદ હપ્તો(10% વ્યાજ સહિત) રૂ.46,750
- 7) 4 યંત્રોનો સમારકામ ખર્ચ વાર્ષિક રૂ. 16,600
- 8) સુપરવાઈઝરનો પગાર માસિક રૂ. 24,000, સુપરવાઈઝર 3/4 સમય બધા યંત્રોના સુપરવિઝનમાં આપેલ છે.
- 9) કારખાનાનું ભાડું માસિક રૂ. 6,000, કારખાનાની કુલ જગ્યામાં એકસરખા કુલ 4 યંત્રો ગોઠવેલા છે.
- 10) યંત્ર 'N' નો પાવર વપરાશ ક્લાક દીઠ 2 યુનિટ છે. યુનિટ દીઠ ભાવ રૂ. 5
- 11) યંત્ર 'N' વીજળીબત્તી દ્વિ -માસિક રૂ. 500

અથવા

પ્ર. 3 (અ) એક કામદારે એક અઠવાડિયામાં 200 એકમોનું ઉત્પાદન કરેલ હતું. અઠવાડિયામાં 45 ક્લાક કામ કરવા માટે લઘુત્તમ બાહેધરી વેતન રૂ. 81 નક્કી થયેલ હતું. એક એકમના ઉત્પાદન માટે નિયત કરેલ સમય 15 મિનિટ હતો, જે ઉત્તેજન વેતન પ્રથા હેઠળ 20%થી વધારવામાં આવ્યો હતો. હેલ્સી અને રોવેન યોજના હેઠળ કામદારનું કુલ વેતન અને ક્લાક દીઠ વેતનની ગણતરી કરો. (7)

(બ) પેન્સી એન્ડ કંપનીની નીચે આપેલી વિગતો પરથી (7)

1. 2023-24ના વર્ષ માટે માલ સામાન ફેર બદલી દર
2. 2024-25ના વર્ષ માટે શરૂનો સ્ટોક શોધો.

વર્ષ	વેચાણ (રૂ.)	શરૂનો સ્ટોક (રૂ.)	ખરીદી (રૂ.)
2023-24	9,00,000	1,50,000	6,00,000
2024-25	15,00,000	(?)	-

પડતર પર કાચા નફાનો દર 33 1/3% છે. અને ખરીદીના 12.5% આખર સ્ટોક છે

પ્ર. 4 ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ) (12)

- 1) પડતર હિસાબી પદ્ધતિના ફાયદા
- 2) બિન કાર્ડ અને માલસામાન ખાતાવહી વચ્ચેનો તફાવત
- 3) મજૂર ફેર બદલીનાં કારણો
- 4) પરોક્ષ ખર્ચની ખાતાવાર ફાળવણી
- 5) પડતરનું એકમ અને પડતર કેન્દ્ર

ENGLISH VERSION

Q. 1 **Give answers of the following Questions. (Any five)** **(10)**

- 1) Give the proper method of costing for the following industries.
 1. Brick works
 2. Garage shops
 3. Hardware making like screws, nuts etc.
 4. Radio & Television making industry
- 2) EOQ = 400 units, Cost of placing an order = Rs. 200, Annual carrying cost = 10%, price per Unit = Rs. 260, Find out Annual Consumption of Material.
- 3) Monthly overheads of a factory are Rs. 2,16,000, 30 workers worked for 25 days in a month for daily 8 hours. Find out Labour hour rate.
- 4) Daizy completes a work in 32 hours instead of 40 hours. Labour rate per hour is Rs. 60. What she will earn as per Rowan Plan?
- 5) Direct expenses of a factory is Rs. 9,000, Direct Material is Rs. 1,08,000, Direct wages are Rs. 39,600, and other factory overhead expenses are Rs. 59,400. Find out Conversion Cost.
- 6) Give the formula of Minimum Level.
- 7) Write the basis of allocation for the following overheads.
 1. Depreciation
 2. Motive Power
 3. Contribution of employees' state insurance plan
 4. Provident fund

Q. 2 (A) Find out **(7)**

- 1) Economic ordering quantity
 - 2) Minimum level
 - 3) Danger Level
 - 4) Safety level
- Maximum Level = 9,000 Units
Minimum Consumption per week = 540 Units
Average Consumption per week = 900 Units
Minimum time required to receive goods = 2 weeks
Maximum time for emergency procurement = 3 days
Economic order quantity is 1/3 of re-ordering level
Factory works 6 days in a week.

(B) Find the labour turnover rate of Jasmine Limited for June 2023 based on the following information. **(7)**

- 1) Replacement method
 - 2) Separation method
 - 3) Flux method
- At beginning of June = 16,200
Separated by resignation = 1,080
Workers retired = 2,160
At the end of June = 19,800
Workers suspended = 1,800
New recruitment = 2,520
Out of a new recruitment 40% of workers appointed under expansion plan.

OR

Q. 2

Marigold Ltd. Manufactured and sold 2,000 smart watches in the year 2024. Its summarized Trading and Profit & Loss Account for the year 2024 is as below.

(14)

Particulars	RS.	Particulars	Rs.
To Cost of materials	3,20,000	By Sales	16,00,000
To Direct Wages	4,80,000		
To Manufacturing charges	2,00,000		
To Gross profit c/d	6,00,000		
	16,00,000		16,00,000
To Management & staff salaries	2,40,000	By Gross profit	6,00,000
To Rent, rates & insurance	40,000		
To General expenses	80,000		
To Selling expenses	1,20,000		
To Net profit	1,20,000		
	6,00,000		6,00,000

For the year 2025, it is estimated that To Management & staff salaries

- 1) The output and sales will be of 2,400 smart watches.
- 2) Price of material will rise by 20%.
- 3) Wages rate will rise by 5%.
- 4) Manufacturing charges will increase in proportion to the combined cost of material and wages.
- 5) Selling expenses per unit will remain unchanged.
- 6) Other expenses will remain unaffected by the rise in output.

Prepare a Cost sheet showing the price at which a smart watch to be produced in 2025 should be sold so that a profit of 10% can be made on the selling price.

Q. 3

From the following information, calculate machine hour rate for Machine 'N'.

(14)

- 1) Cost of Machine = Rs. 5,12,500, Useful Life= 10 years, Scrap value= Rs. 25,000, Installation expenses = Rs. 12,500
- 2) Worker's welfare expense of Machine 'N' monthly is Rs. 250
- 3) Power consumption of Machine 'N' yearly= Rs. 50,000
- 4) Insurance premium of Machine 'N' = 3%
- 5) Wages of 2 Workers for 4 Machines monthly Rs. 6,000 each
- 6) Hire purchase installment (including 10% interest) is Rs. 46,750
- 7) Repair and maintenance expenses for 4 machines yearly Rs. 16,600
- 8) Supervisor's salary monthly Rs. 24,000, Supervisor spends 3/4 time in supervision of all machines.
- 9) Factory rent monthly Rs. 6,000. Total 4 identical machines are installed in total space of the factory.
- 10) Power consumption of machine 'N' is 2 units per hour. Rate per unit is Rs. 5.
- 11) Lighting expenses bi-monthly of Machine 'N' is Rs. 500

OR**Q. 3 (A)**

A worker produced 200 units in a week. The guaranteed weekly wage payment for 45 hours is Rs. 81. The expected time to produce one unit is 15 minutes, which is raised further by 20% under the incentive scheme. What will be the total earnings and earnings per hour of that worker under Halsey and Rowan Bonus schemes?

(7)

- (B) From the following information of Pansy & company, find out Material Turnover Rate for 2023-24 and Opening Stock of 2024-25. (7)

Year	Sales	Opening Stock (Rs.)	Purchases (Rs.)
2023-24	9,00,000	1,50,000	6,00,000
2024-25	15,00,000	(?)	-

Rate of gross profit is $33 \frac{1}{3}\%$ on the cost and Closing stock is 12.5% of purchases.

Q. 4 Write Short-notes (Any three) (12)

- 1) Advantages of cost accounting
 - 2) Difference between Bin-card and Stores Ledger
 - 3) Causes of Labour turnover
 - 4) Apportionment of overheads over various departments
 - 5) Cost Unit and Cost Centres
-